

o obch. pom. i pro poměr mezi stranami, ačkoli, kdyby neplatil, bylo by to stejné, protože pak platily by předpisy zákona o obch. pom., dle nichž dojde se k témuž výsledku. Podle §u 3 odst. 3 služ. řádu jest každý úředník banky povinen podrobiti se přeložení, a to nejen z oddělení do oddělení, nýbrž i na jiné místo (arg. věta »při přeložení třebaš i z jednoho oddělení do druhého«), dále zmínka o místních přídavných a náhradě výloh s přesídlením spojených, při čemž se mu pouze vyhrazuje, že nesmí ztrácti na stálém celkovém příjmu (vyjímajíc příbytečné a místní přídavky). Byl-li tedy žalobce vyzván, aby převzal dirigentství filiálky v Brně, byl povinen tomuto přeložení se podrobiti, když na služebních příjmech ani o haléř neměl býti při tom zkrácen — aspoň sám nic takového ani netvrdí, a když se nepodrobil, odepřel tím poslušnost a mohl býti propuštěn v duchu předpisu §u 27 čís. 4 zák. o obch. pom., jehož platnost v §u 44 písm. b) služ. řádu výslovně jest vyhrazena. Kdyby se ovšem za to mělo, že služební řád pro žalobce neplatí, platil by § 27 čís. 4 zák. o obch. pom. přímo, a jen doložití sluší, že o nějaké degradaci žalobce přeložením do Brna nemůže býti řeči, když, jak řečeno, jeho služební příjmy ani o haléř zkráceny býti neměly a mělo se mu tím dostatí místa vedoucího. Opačný názor svědků, ostatně vyvrácený i služebním řádem, kde dirigenti filiálek místí se hned vedle ředitelů centrály a před prokuristy, není vůbec rozhodný.

Čís. 5177.

Třebaš byl směnečný věřitel zmocněn k tomu, by »kdykoliv směnku vyplnil jakýmkoliv datem vydání a splatnosti«, nebyl oprávněn směnku zažalovati před uplynutím doby, do niž byly zaplaceny úroky. Neopravňovala ho k tomu ani nejistota dlužníková, opravňující ho pouze k prostředkům čl. 29 směn. ř. a §u 379 a násl. ex. ř.

(Rozh. ze dne 8. července 1925, Rv I 1199 25.)

Žalující spořitelna vyplatila dne 7. ledna 1925 zápujčku proti tomu, že jí žalovaní odevzdali směnku na 42.000 Kč a zmocnili ji, by vyplnila směnečný blanket kdykoliv, jakýmkoliv datem vydání a splatnosti. Při výplatě zápujčky srazila si spořitelna půlletní úroky až do 7. července 1925. Vyplnivši směnku dnem splatnosti 2. března 1925, domáhala se spořitelna jejího zaplacení. **Pr o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e k n á m i t k á m** žalovaných směnečný platební příkaz zrušil. **O d v o l a c í s o u d** napadený rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** Je nesporno, že odvolatelka, vypočítávajíc odpůrcům zápujčku 42.000 Kč, kterou jim poskytla na zažalovanou nyní směnku, srazila si ze zápujčky hned předem úroky až do 7. července 1925. Poněvadž úroky jsou úplatou za používání jistiny, nelze srážku úroků dle zásad pŕctivého obchodování vykládati jinak, než jako projev vůle, že odpůrci mohou zapužené jistiny užívati aspoň do 7. července 1925 a že před uplynutím tohoto dne na nich nebude jistina zpět požadována (§ 863 obč. zák.). Poukazuje-li odvolatelka k tomu, že si srazila úroky předem proto, poněvadž jest to obecnou zvyklostí u ústavů peněžních, která má původ svůj v tom, že

předpis čl. 7 směn. ř. (ve znění min. nařízení ze dne 2. listopadu 1858, čís. 198 ř. zák.) nedovoluje, by slib o úrocích byl pojat do směnky, přehlíží, že tohoto postupu k zachování jejího práva na úroky třeba nebylo, poněvadž odvolatelka, majíc, jak sama udává, směnku, podepsanou odporci in bianco, měla možnost, vyplniti ji tak, aby den splatnosti odpovídal dnu, od kdy měly býti úroky placeny (nař. min. sprav. ze dne 6. října 1853, čís. 200 ř. zák.). Odvolatelce sluší dáti za pravdu v tom, že, byla-li prohlášením odporců ze dne 7. ledna 1925 k tomu zmocněna (okolnost ta jest ovšem sporna), byla oprávněna, vyplniti směnku kterýmkoli dnem splatnosti, pakliže si však dala zaplatiti úrok až do 7. července 1925, nesměla proti odpůrcům před uplynutím tohoto dne směnku zažalovati, poněvadž nebyla splatna. Neprávem dovolává se odvolatelka, by svůj nárok odvodnila, předpisu ř. 1052 obč. zák. Toho zde použití nelze, poněvadž předpis ten předpokládá, že smlouva žádnou ze stran dosud nebyla splněna. Skutečnost, že si odpůrci špatně stojí, dává odvolatelce toliko právo, aby proti nim postupovala dle čl. 29 směn. ř., nebo dle ř. 379 a násl. ex. ř., neopravňuje ji však, aby se domáhala zaplacení směnky, jež není dosud splatnou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolací soud souhlasí plně s právním názorem odvolacího soudu jak v tom směru, že žalobkyně přes zmocnění nebyla oprávněna, zažalovati směnku před 8. červencem 1925, tak i co do výkladu ř. 1052 obč. zák., čl. 29 směn. ř. a čl. 379 a násl. ex. ř. a odkazuje dovolatelku na příslušné důvody napadeného rozsudku, jež hovoří stavu věci a zákonu a nebyly vyvráceny vývody spisu dovolacího. I kdyby bylo pravdou, co žalobkyně v dovolání nově tvrdí, že, když jí žalovaní dali prohlášení, současně a ne snad později si srazila úroky do 7. července 1925, nebylo by lze z toho dovoditi, že podle srovnalé vůle stran žalobkyně kdykoliv, třeba i následujícího dne, mohla požadovati zaplacení směnečného dluhu, nýbrž bylo by i za tohoto předpokladu dle zásad poctivého obchodování, k nimž správně poukázal již soud odvolací, jen usuzovati, že žalobkyně chtěla posečkatí žalovaným aspoň do 7. července 1925, do kterého dne úroky byly zaplacený, a teprve po tomto dni měla míti volnost domáhati se kdykoliv zaplacení směnečné sumy, po případě žalobou. Z těchto úvah jest patrno, že nesejde ani tak na tom, zda žalobkyni příslušelo právo, učiniti směnku splatnou ku dni 2. března 1925, nýbrž na tom, zda byla oprávněna zažalovati směnku před 8. červencem 1925. A k této otázce odpověděly nižší soudy bez právního omylu záporně.

Čís. 5178.

Sprostředkovatelská smlouva.

Byly-li ujednány sprostředkovatelské obchody pod podmínkou, jež se však napotom nesplnila, přísluší sprostředkovateli nárok na odměnu pouze tehdy, nedošlo-li k uzavření obchodů pouze následkem o b -